

EL LLENGUATGE

10.07.76

Si no, patirem

No resulta pas gaire difícil de resoldre, en els casos més essencials, la confusió que es pot produir en l'escriptura de la conjunció adversativa *sinó* (un sol mot) i el conjunt de dos mots *si no*. No era blanc *sinó* negre i *Si no* ho fas te'n penediràs, poden ésser els exemples arquetípics per a cada cas.

Però no tots els casos possibles, naturalment, corresponen a aquests exemples i llur exposició exigiria molt d'espai. I, encara mai no podríem afirmar amb seguretat que havíem formulat un esquema exhaustiu. Per això, volem limitar aquest comentari a un ús molt concret del conjunt *si no*, que hem observat que origina moltes vacil·lacions. Es tracta del que podríem anomenar el seu ús el·líptic, és a dir, d'aquells casos en què representa tota una oració: *Convidria que ploués; si no, patirem. Afanyeu-vos una mica; si no, farem tard. Us dic que ens apugen el sou: pregunteu-ho, si no, a l'administrador.* En aquests exemples, el conjunt *si no* representa, respectivament: *si no plou*, *si no us afaneu*, *si no us ho creieu*. És un cas clar, doncs, que es tracta de la coincidència del condicional *si* i de la negació *no*. Però a part d'haver aclarit que en aquests casos no s'ha d'escriure *sinó*, hi ha un fet encara més important. En la llengua escrita —en què sempre es perd espontaneïtat— es resolen encara alguns d'aquests casos amb la locució «del contrari», que és un calc inadmissible del castellà «de lo contrario». Llegir-lo en un text narratiu o sentir-lo al teatre, sobta tant per la seva incorrecció com pel caràcter artificios que dona a la frase. Amb la simple substitució de «del contrari» per *si no*, conferim a la frase correcció i naturalitat. Comproveu-ho, *si no*, en tots els exemples que vulgueu.

ALBERT JANE